

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของการทำข่าวสืบสวนจาก "ข่าวผู้ค้ายาเสพติด" รูปแบบการนำเสนอและความสำคัญของข่าวตลอดจนปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดจากการทำข่าวสืบสวนจาก "ข่าวผู้ค้ายาเสพติด"

สำหรับการวิเคราะห์นั้นทำโดยการรวบรวม "ข่าวผู้ค้ายาเสพติด" โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 กรณีศึกษา คือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ นายทองศิริปรัชญาพงษ์ ซึ่งทั้ง 3 ท่านเป็นนักการเมืองที่ถูกสหรัฐอเมริกากล่าวหาว่ามีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด และทำการศึกษาแต่ละกรณี

โดยผู้วิจัยจะได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลประเภทเอกสารและประเภทบุคคล จากหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ คือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ หลักไทย มติชนรายวัน และไทยรัฐ และจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหา รูปแบบการนำเสนอและความสำคัญของข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ซึ่งผลของการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ พอสรุปผลได้ดังนี้

สรุปและอภิปรายผล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติงานข่าวสอดคล้องกัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษาในหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ซึ่งปัจจัยภายนอก คือ บริบททางการเมืองและบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ส่วนปัจจัยภายในคือ บริบททางเศรษฐกิจ (ปัจจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินภายในองค์กร) องค์กรหนังสือพิมพ์และตัวนักหนังสือพิมพ์

ปัจจัยภายนอก

บริบททางการเมือง

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

จากการศึกษาถึงบริบททางการเมืองในเนื้อหาข่าวผู้ค้ายาเสพติดและผลการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ พบว่าในข่าว นายณรงค์ วงศ์วรรณ นายทง ศิริปรีชาพงษ์ และนายวัฒนา อิศวเหม มีบริบททางการเมืองที่คล้ายกัน กล่าวคือ ในสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงที่เกิดเหตุการณ์ทั้งสามนี้ ได้เกิดการแบ่งกลุ่มอำนาจทางการเมืองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกมีอำนาจทางการเมืองบริหารประเทศ และมีอำนาจทางการเมือง และกลุ่มที่ 2 ไม่มีอำนาจทางการเมืองบริหารประเทศ แต่มีอำนาจทางการเมือง และกรณีของ นายณรงค์ ทง และวัฒนา จัดอยู่ในกลุ่มที่ 2

ซึ่งกลุ่มอำนาจทางการเมืองทั้ง 2 กลุ่มนี้เข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ข่าวทั้ง 3 เหตุการณ์ ดังนี้ (สรุปจากเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ที่ศึกษา)

กรณีข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณ

ข่าวนายทงอยู่ในช่วงรอการจัดตั้งรัฐบาลและเลือกสรรตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งกล่าวกันว่า กลุ่มผู้นำทางการเมืองทหารต้องการเข้ามามีอำนาจเพื่อต้องการตัดโอกาสการขึ้นตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายณรงค์ วงศ์วรรณ จึงมีการปล่อยข่าวว่านายณรงค์ถูกสหรัฐอเมริกาจับกุมเพราะต้องสงสัยว่ามีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด ดังนั้นกลุ่มที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักการเมืองกับกลุ่มนายทหาร

นอกจากนี้ตามเนื้อหาข่าวและผลการสัมภาษณ์ยังสรุปได้อีกว่า กลุ่มอำนาจทางการเมืองจะเป็นกลุ่มที่ได้ประโยชน์จากข่าวที่เกิดขึ้น ส่วนกลุ่มนักการเมืองคือ กลุ่มของนายณรงค์ วงศ์วรรณ จะเป็นกลุ่มที่เสียประโยชน์จากข่าว

ซึ่งผลได้หรือผลเสียจากข่าวนี้เองเป็นเหตุให้มีการปิดกั้นข่าวสารเกิดขึ้น คือ จะเลือกปล่อยข้อมูลเฉพาะที่กลุ่มของตนเองได้ประโยชน์เท่านั้น ทำให้สื่อมวลชนหาข้อมูลในเชิงลึกไม่ได้ ถ้าได้ก็เพียงส่วนที่กลุ่มอำนาจเหล่านั้นต้องการปล่อยข่าวออกมา ส่วนที่คิดว่าปล่อยออกมาแล้วเสียประโยชน์ก็จะปิดกั้นเอาไว้

ข่าวนายทง ศิริปรีชาพงษ์ สส. พรรคชาติไทย (สรุปเนื้อหาและการสัมภาษณ์)

ข่าวนายทงเป็นข่าวที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลนายชวน หลีกภัย เริ่มมีสภาพสิ้นคลอน เกิดการแตกแยกในพรรคร่วมรัฐบาล พรรคพลังธรรม เป็นพรรคที่คาดว่าจะถูกคัดออกจากการร่วมรัฐบาล ส่วนพรรคชาติไทยเป็นพรรคที่คาดว่าจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมรัฐบาล

ตามหลักฐานข่าวที่เกิดขึ้น การเมืองในช่วงนั้นเป็นช่วงคานอำนาจกับระหว่างพรรคชาติไทยกับพลังธรรม ช่วงที่มีข่าวนายทง เป็นช่วงที่พลังธรรมดูแลกระทรวงการต่างประเทศ

กล่าวกันว่า ข่าวนายทงถูกปล่อยออกมาจากกลุ่มที่ไม่ต้องการให้พรรคชาติไทยได้เข้าร่วมรัฐบาลและกลุ่มที่ปล่อยข่าวจะต้องมีอำนาจพอที่จะติดต่อกับรัฐบาลสหรัฐ และแน่นอนต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองการบริหารประเทศ กลุ่มนายทงก็จะเป็นกลุ่มที่เสียหายจากข่าว ส่วนกลุ่มที่มีอำนาจทางการเมืองการบริหารและใช้อำนาจในการปล่อยข่าวนายทง ก็จะได้ประโยชน์จากข่าว

จึงกล่าวสรุปได้ว่ากรณีข่าวนายทง มีสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างกลุ่มอำนาจ 2 กลุ่ม เช่นเดียวกับกรณีข่าวนายณรงค์ วงศ์วรรณและกลุ่มอำนาจทั้ง 2 กลุ่มที่เกิดขึ้นมีส่วนได้เสียกับข่าวที่ปรากฏออกมา และในขณะที่เดียวกันกลุ่มอำนาจทั้ง 2 ก็เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการหาข่าว เพราะมีการปิดกั้นข่าวสารเกิดขึ้น คือ จะปล่อยข้อมูลในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของตนเท่านั้น หรือไม่ก็ใช้อำนาจที่มีอยู่ปล่อยข้อมูลโดยอาศัยสื่อมวลชนเป็นตัวนำสาร

ข่าวนายวัฒนา อัครเวม

เหตุการณ์ข่าวนายวัฒนา อัครเวมเกิดใกล้เคียงกับเหตุการณ์นายทง ซึ่งเป็นช่วงสถานการณ์ทางการเมืองที่รัฐบาลเริ่มสั่นคลอน และมีกระแสข่าวว่าได้ทาบทามพรรคชาติไทยเข้าร่วมรัฐบาล

กล่าวกันว่าเหตุการณ์ข่าวนายวัฒนาเกิดจากความต้องการดีสเครดิตทางการเมืองในพรรคชาติไทยเพราะไม่ต้องการให้เข้าร่วมรัฐบาลจากพรรคร่วมรัฐบาล

ดังนั้นกลุ่มอำนาจทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงข่าวนายวัฒนา ก็เช่นเดียวกับข่าวนายทง จึงทำให้มีการปล่อยและปิดกั้นข่าวสารจากกลุ่มที่ได้ประโยชน์และมีอำนาจที่จะใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการนำสาร ซึ่งจะเข้ามาเป็นปัญหาในการหาข่าวโดยเฉพาะข่าวที่ต้องการสืบค้นหาข้อมูลอย่างข่าวนายวัฒนา

หนังสือพิมพ์รายวัน

ข้อสรุปเรื่องปริบททางการเมืองที่ได้จากการศึกษาในหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ผู้วิจัยพบเช่นเดียวกันในหนังสือพิมพ์รายวัน

ซึ่งผลการสรุปครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิด เรื่องสื่อมวลชนภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ตามที่เสถียร เศษประทับได้กล่าวไว้ว่า "การที่ระบอบการปกครองของไทยยังไม่ใช่ประชาธิปไตยที่แท้จริง จึงทำให้สื่อมวลชนถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองตามรสนิยมของผู้นำประเทศ ด้วยอำนาจทางการเมือง

และอำนาจมีตจนสื่อมวลชนไม่สามารถรักษาความเป็นกลางทางการสื่อสารได้
ไม่สามารถเสนอความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม"

จากแนวคิดดังกล่าวเมื่อนำมาเทียบเคียงกับเหตุการณ์ข่าวทั้ง 3 กรณี
จะเห็นภาพได้ชัดว่า ขณะที่ไทยยังเป็นประชาธิปไตยครึ่งใบ กลุ่มอำนาจทาง
การเมืองก็จะเข้ามาใช้อิทธิพลต่อข่าวที่นำเสนอสู่สาธารณชน หรือกล่าวได้ว่า
กลุ่มอำนาจเหล่านั้น เข้ามามีส่วนสร้างภาพของเหตุการณ์ทางการเมืองให้ปรากฏ
ต่อสายตาประชาชนได้ระดับหนึ่ง

ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมถือเป็นปัจจัยภายนอกอย่างหนึ่งหมายถึง
ค่านิยมที่เกิดจากระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบงานราชการกับระบบงานการเมือง
กล่าวคือ ระบบงานราชการจะอิงระบบการเมือง คือ เมื่อนักการเมืองขึ้นมา
อำนาจจะใช้อำนาจนั้นบีบบังคับข้าราชการที่ตนเองไม่ชอบหรือจะช่วยสนับสนุน
ข้าราชการที่อยู่ฝ่ายเดียวกับตน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับระบบอุปถัมภ์ใน
ระบบราชการ เช่น ผู้น้อยต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ คือ ข้าราชการชั้นผู้นำนี้อำนาจ
เกื้อหนุนหรือให้คนให้โทษต่อข้าราชการชั้นผู้น้อย

ค่านิยมที่เกิดจากระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบราชการกับระบบการเมือง
ที่เกิดขึ้นในกรณีข่าวศึกษาหมายถึง ข้าราชการในสังคมไทยยังต้องเกรงกลัว
อำนาจหรืออิทธิพลจากนักการเมือง เพราะมีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานภาพของ
ข้าราชการหมายถึง เมื่อนักการเมืองขึ้นมาอำนาจทางการบริหารอาจผลักดันหรือ
ทำลายล้างข้าราชการที่ตนเองไม่ชื่นชอบได้

ดังนั้นข้าราชการที่รู้ความลับของนักการเมืองจะไม่กล้าแสดงตนเพราะ
เกรงกลัวอิทธิพลจากนักการเมือง แม้รู้ว่าข้อมูลนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ
เช่น จากการศึกษาแม้ว่าข้าราชการในปปส. จะรู้ดีว่านักการเมืองทำนั้นค้ายาเสพติด
หรือมีส่วนร่วมชบวนการค้ายาเสพติด แต่ก็ไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลหรือให้ข้อมูลได้แต่
ไม่กล้าแสดงตัวตน เพราะเกรงว่าถ้าวันหนึ่งนักการเมืองที่กล่าวหาขึ้นมาบริหาร

ประเทศจะใช้อำนาจที่มีกลิ่นแกล้งตนเอง พฤติกรรมเช่นนี้ยึดติดกันจนเป็นค่านิยมหนึ่งของนักการเมืองที่ขึ้นมาใช้อำนาจทางการบริหาร ซึ่งมีผลเสียหรือเป็นอุปสรรคต่อการหาข่าวหรือรายงานข่าวของผู้สื่อข่าว

นอกจากระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบราชการกับระบบงานทางการเมืองแล้วระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบงานราชการด้วยกันเองก็เป็นอุปสรรคต่อการหาข่าวด้วยเช่นกัน หมายถึง ข้าราชการระดับล่างจะไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลทั้งที่เป็นผู้ปฏิบัติงานจะรู้ข้อมูลมากกว่าข้าราชการระดับบน เพราะระบบงานแบบอุปถัมภ์ในระบบราชการนี้เอง ทำให้ข้าราชการระดับล่างต้องปิดตัวเองเพราะเกรงว่าหัวหน้างานหรือระดับนโยบายไม่ต้องการให้เปิดเผย ซึ่งจะทำให้มีส่วนเสียต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน หรืออาจไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบจากหัวหน้างาน

เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจปราบปรามยาเสพติดที่ลงพื้นที่หาข่าวจะทราบข้อมูลลับว่าใครบ้างมีส่วนร่วมขบวนการค้ายาเสพติด แต่ตำรวจพวกนี้จะไม่กล้าให้ข้อมูลเพราะได้รับคำสั่งให้เจ้านายเท่านั้นที่สามารถติดต่อกับสื่อมวลชนได้ ถ้าตำรวจชั้นผู้น้อยท่านใดให้ข่าวจะมีความผิดทางวินัย

หนังสือพิมพ์รายวัน

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เรื่องปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ได้ผลสรุปเหมือนกับหนังสือรายสัปดาห์

ซึ่งผลสรุปเรื่องปัจจัยทางสังคมสอดคล้องกับแนวคิดของ De Fleur ที่กล่าวไว้ว่า เงื่อนไขทางสังคมที่เกิดจากการแบ่งชนชั้นทางสังคมในสังคม กิ่งเผด็จการกึ่งประชาธิปไตยจะเข้ามามีอิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

ส่วนผลสรุปเรื่องปัจจัยทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับแนวคิดของ Sir John Bowring เรื่องการเคารพผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าหมายถึงความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลในลักษณะที่ฝ่ายหนึ่งสูงกว่าฝ่ายหนึ่งต่ำกว่าหรือใน ลักษณะผู้อุปถัมภ์ กับผู้ถูกอุปถัมภ์ จะเข้ามามีอิทธิพลต่อทุกวงการและวงการสื่อมวลชน

สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก คือโครงสร้างทางการเมืองและทางสังคมและวัฒนธรรมของการทำข่าวผู้ค้ายาเสพติดในหนังสือพิมพ์ทั้งรายวันและรายสัปดาห์มีความเหมือนกันซึ่งผลสรุปที่ได้ไม่ตรงกับข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยภายใน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในคือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหนังสือพิมพ์คือ ระบบนายทุนที่เข้ามาควบคุมนโยบายและกำหนดบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน เช่น นโยบายด้านงบประมาณที่ใช้ในการทำข่าวติดตามข่าวหรือเจาะข่าว ซึ่งสื่อมวลชนจะทำหน้าที่ที่ดีได้หรือไม่ยังขึ้นอยู่กับนโยบายองค์กร เพราะองค์กรหนังสือพิมพ์ที่มีระบบนายทุนผูกขาด ไม่ว่าจะเป็นการผูกขาดในเรื่องรายจ่ายในองค์กร หรือผูกขาดในการทำงานคือไม่ต้องการให้ไปหาข่าวเชิงลึกเพียงแคสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาเท่านั้น ไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากหรือนโยบายองค์กรต้องการขายข่าว ต้องการให้ข่าวมีเนื้อหาเจาะลึก

จากการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจในรูปแบบนโยบายรายจ่ายขององค์กรหนังสือรายสัปดาห์จะสนับสนุนการทำงานข่าวเฉพาะหนังสือหลักไทเท่านั้นที่องค์กรยอมจ่ายเงินเพื่อให้ได้ข่าวเชิงลึกมา ไม่ว่าจะด้วยวิธีการที่หลักไทนิยมทำคือ ซื้อข่าวจากผู้สื่อข่าวฉบับอื่นที่อยู่ในพื้นที่ที่เกิดข่าว หรือซื้อข้อมูลจากแหล่งข่าวที่หลักไทสนิทสนมเพื่อนำมา เป็นข้อมูลลับประกอบการรายงานข่าว

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเนื้อหาและการสัมภาษณ์ของสยามรัฐฯ ทำให้ทราบว่าองค์กรไม่สนับสนุนเงินหรืองบประมาณให้กับผู้สื่อข่าวเพื่อออกไปทำงาน ข้างนอกสถานที่ที่นักข่าวดูแล เช่น จากข่าวนายณรงค์ อาจต้องไปตามทางภาคเหนือ เพื่อลงพื้นที่ที่นายณรงค์ฝังตัวอยู่หลังจากมีข่าวออกมา แต่สยามรัฐฯ ประสพปัญหา เรื่องการเบิกจ่ายเงินล่าช้า นักข่าวต้องออกเงินล่วงหน้าไปก่อน ทำให้ให้นักข่าวที่มีรายได้น้อย ไม่มีกำลังใจและกำลังเงินให้การทำงานหรือติดตามประเด็นข่าว อย่างใกล้ชิดเพื่อให้ได้เนื้อหาเชิงลึกมากกว่าการสรุปเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ สยามรัฐฯ ลงเท่านั้น

กล่าวได้ว่า นโยบายองค์กร (ระบบนายทุน) มีส่วนสร้างหรือผลักดัน การทำงานข่าวได้ระดับหนึ่ง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักข่าวอย่างเดียว

หนังสือพิมพ์รายวัน

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ปัจจัยทางเศรษฐกิจและนโยบายองค์กร ได้ผลสรุปเช่นเดียวกับหนังสือรายสัปดาห์

ซึ่งผลการสรุปครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิด ของเสถียร เขยประทับ ที่ กล่าวถึง เรื่องโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เรื่องระบบนายทุนเข้ามาเกี่ยวข้องกับ องค์กรสื่อมวลชนโดยเข้ามาผูกขาดในนโยบายการทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ หน้าทีของสื่อมวลชน

ปัจจัยภายใน

ปัจจัยตัวสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยตัวนักหนังสือพิมพ์ คือ ความรับผิดชอบของ ผู้รายงานข่าว ความเป็นกลางในการรายงานข่าว เช่น เมื่อได้ข้อมูลข่าวมาแล้ว ไม่ชอบผู้ตกเป็นข่าวก็รายงานโดยเบี่ยงเบนความเป็นจริงหรือใส่ความคิดเห็น

ของตนเองในการรายงานข่าว หรือยอมตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

นอกจากนี้ การตัดสินใจในการเลือกรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวอาจทำให้เนื้อหาที่สำคัญหายไปและเป็นผลเสียต่อผู้ตกเป็นข่าว นอกจากนี้ก็มีปัญหาในเรื่องข้อจำกัดของเวลาการทำงานหรือในการรายงานข่าวทำให้เนื้อหาความบางตอนขาดหายไปซึ่งอาจมีผลให้เนื้อหาผิดไปจากเดิม

หนังสือพิมพ์รายวัน

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยตัวนักหนังสือพิมพ์ ได้ผลสรุปเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับแนวคิด โดแนล แมคโดแนล (Donald McDonald) และ แอลเฟด คอซิปสกี (Alfred Korzybski) ในเรื่องความเป็นกลางของสื่อมวลชน (Objective Reporting) กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนจะต้องกำหนดทิศทางในการทำงานโดยปราศจากอคติไม่ใส่ความคิดเห็นหรือไม่ให้เงื่อนไขเวลามากำหนดบทบาทความเป็นกลางในการรายงานข่าว และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา สุตบรรทัด ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนได้กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนจะไม่ตกเป็นเครื่องมือของบุคคลใดหรือกลุ่มใด

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน คือ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ องค์การหนังสือพิมพ์ และตัวสื่อมวลชนที่เกิดจากการทำงานข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดในหนังสือพิมพ์ที่ศึกษาทั้งสิ้น 4 ฉบับ พบว่ามีความเหมือนกันซึ่งผลสรุปที่ได้ไม่ตรงกับข้อสันนิษฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัยในปัญหาข้อที่ 1 คือ ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในนอกและภายในของการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษาในหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับมีความเหมือนกันซึ่งไม่ตรงกับข้อสันนิษฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

2. วิธีการนำเสนอและการให้ความสำคัญของข่าวตามมุมมองของนักหนังสือพิมพ์และเนื้อหาข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษาในหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับมีลักษณะอย่างไรมีความเหมือนและแตกต่างกันหรือไม่

วิธีการนำเสนอ

วิธีการนำเสนอจะศึกษาเปรียบเทียบกับกรนำเสนอข่าวสืบสวนตามองค์ประกอบข่าวสืบสวน ดังนี้

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ประการแรกคือ วิธีการอ้างอิงแหล่งข่าวเอกสารหรือสัมภาษณ์ประกอบการรายงานข่าว การสืบสวนอย่างเป็นระบบ สรุปว่าในการเขียนข่าว บทความหรือรายงานพิเศษส่วนใหญ่ไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าวหรือระบุชื่อแหล่งข่าว ตลอดจนเอกสารหรือสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าวประกอบการรายงานข่าว ทำให้ข่าวขาดองค์ประกอบด้านความลึก โดยเฉพาะหนังสือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าวทั้งจากบุคคลหรือจากสถาบัน แต่หนังสือหลักไทม์ไม่มีเฉพาะการระบุชื่อแหล่งข่าวแต่มีการอ้างอิงแหล่งข่าวจากสถาบัน ทำให้ข่าวมีความลึกระดับหนึ่ง

นอกจากนี้ยังพบว่าในการทำงานมีการสืบสวนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เตรียมกำลังคนและเตรียมประเด็นที่จะติดตามอย่างใกล้ชิด

ส่วนรูปแบบการนำเสนอในเรื่องประเด็นซับซ้อน เงื่อนงำ ความกว้างจะมีวิธีการนำเสนอให้เนื้อหาที่มีความซับซ้อน คือ จากเนื้อหาประเด็นหลายประเด็นเกิดขึ้น มีเงื่อนงำ คือ จากเนื้อหาอ่านแล้วมองเห็นผู้อยู่เบื้องหลังของเหตุการณ์ข่าว และมีความกว้าง คือ เนื้อหาที่รายงานเกี่ยวข้องกับบุคคลจำนวนมากไม่เพียงเฉพาะผู้ตกเป็นข่าวเท่านั้น

ประการที่สองคือการคาดเดาเหตุการณ์และการหยิบยกประเด็นข่าวสรุปได้ว่าในวิธีการนำเสนอของผู้เขียนมีการคาดเดาเหตุการณ์โดยการหยิบยก

ประเด็นเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวข้องมานำเสนอในเรื่องเดียวกันโดยผู้เขียนไม่เป็น ผู้ตัดสินแต่ปล่อยให้ผู้อ่านได้ตัดสินตามเนื้อหาที่น่าเสนอ

หนังสือพิมพ์รายวัน

การเขียนข่าวมีการอ้างอิงแหล่งข่าวชนิดระบุชื่อเฉพาะในประเด็นที่แสดง ความคิดเห็นส่วนประเด็นที่มีเนื้อหาเจาะลึกจะไม่ระบุชื่อแหล่งข่าว สำหรับบทความ และรายงานพิเศษไม่อ้างแหล่งข่าวหรืออ้างแหล่งข่าวชนิดไม่ระบุชื่อ ส่วนเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวมีเป็นส่วนน้อย

ในเรื่องการทำงานข่าวสืบสวนและรูปแบบการนำเสนออื่น ผลสรุปที่ได้เหมือนกับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ส่วนเรื่องการค้าเดาเหตุการณ์ไม่พบในการรายงานข่าว แต่พบในการเขียนบทความ และรายงานพิเศษ สำหรับการหยิบยกประเด็นข่าวมา รายงานมีทั้งในการเขียนข่าว บทความและรายงานพิเศษ

ความสำคัญของข่าว

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ประการแรกคือ ความสำคัญที่เกิดจากเนื้อหาข่าวมีผลกระทบต่อผู้ตกเป็น ข่าว คือ ทำให้เปลี่ยนแปลงสถานภาพ เช่น ต้องลาออกจากตำแหน่งที่รับอยู่หรือ พลาดตำแหน่งที่ควรจะได้รับ

ประการที่สองคือ ความสำคัญในมุมมองของนักหนังสือพิมพ์ พบว่า นักหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญของข่าวผู้ค้ายาเสพติดมาก เช่น เลือกลงในหน้าแรก (ข่าวปก) ของหนังสือรายสัปดาห์

หนังสือพิมพ์รายวัน

การให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์รายวัน ได้ผลสรุปเหมือนกับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ คือ ให้ความสำคัญโดยเลือกลงเป็นข่าวหน้าแรกอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งผลการวิจัยเรื่องวิธีการนำเสนอและการให้ความสำคัญของข่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสมหมาย ปาริฉัตรต์ ในเรื่องกระบวนการทำข่าวสืบสวน คือต้องมีการสอบสวนอย่างเป็นระบบ เนื้อข่าวจะต้องมีความกว้าง ความลึก ความซับซ้อน ความสำคัญและมีผลกระทบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนมีการคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สรุปผลการวิจัยในปัญหาข้อ 2 คือวิธีการนำเสนอข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์มีความแตกต่างกัน

ส่วนเรื่องการให้ความสำคัญตามมุมมองของนักหนังสือพิมพ์และความสำคัญของเนื้อหาข่าวที่มีผลต่อผู้ตกเป็นข่าวจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษามีความเหมือนกันทั้งหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์

3. ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยต่างๆในการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษามีผลต่อองค์ประกอบข่าวสืบสวนในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับอย่างไร มีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอและองค์ประกอบข่าวสืบสวนหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยทางการเมืองที่เกิดจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจาก ค่านิยมในระบบอุปถัมภ์ระหว่างระบบงานราชการและระบบงานการเมือง กับระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการมีอิทธิพล

ต่อการนำเสนอและองค์ประกอบข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดดังนี้

1. การนำเสนอข่าว ทำให้ข่าวไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าวในการรายงานข่าวเพราะผู้รายงานเกรงว่ากลุ่มอำนาจทางการเมืองจะใช้อำนาจที่มีอยู่กลั่นแกล้งแหล่งข่าวของตนเอง มีผลทำให้ข่าวขาดความลึกซึ้งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของข่าวสืบสวน

2. การหาข้อมูลทำได้ยาก เพราะเกิดการปกปิดข่าวสารจากกลุ่มอำนาจทางการเมือง คือจะปล่อยข้อมูลเฉพาะที่กลุ่มของตนได้ประโยชน์ ทำให้ข่าวสืบสวนขาดองค์ประกอบข่าวด้านความลึก

หนังสือพิมพ์รายวัน

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรมมีผลต่อองค์ประกอบข่าวสืบสวน ได้ผลสรุปเหมือนกับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

ซึ่งผลการสรุปครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิด เรื่องสื่อมวลชนภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ของเสถียร เศษประทีป ว่าในการปกครองของไทยที่ยังไม่ใช่ประชาธิปไตยที่แท้จริง สื่อมวลชนถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองตามรสนิยมของผู้นำประเทศ ด้วยอำนาจทางการเมืองทำให้ไม่สามารถเสนอความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม"

สรุปได้ว่าปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกในการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษามีผลต่อองค์ประกอบข่าวสืบสวนในหนังสือพิมพ์มีความเหมือนกันทั้งรายวันและรายสัปดาห์

ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอและองค์ประกอบข่าวสืบสวน

ประการแรก ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยองค์กรหนึ่งสื่อพิมพ์ในเรื่องนโยบายองค์กร ด้านนโยบายการทำงานสืบสวน และนโยบายการจัดสรรงบประมาณในการทำข่าวสืบสวน มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวผู้ค้ายาเสพติดในกรณีศึกษาแยกตามประเภทหนังสือดังนี้

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

สรุปว่าในหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกิดจากนโยบายการจัดสรรงบประมาณในการหาข่าวขององค์กรไม่สนับสนุนการหาข่าวทำให้เนื้อหาข่าวเป็นเพียงการสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ขาดการอ้างอิงแหล่งข่าวแม้แต่แหล่งข่าวจากสถาบันหรือแหล่งข่าวบุคคลที่ไม่ระบุชื่อ ทำให้เนื้อหาข่าวขาดองค์ประกอบความลึกทั้งเนื้อหาและวิธีการอ้างแหล่งข่าว

หนังสือพิมพ์รายวัน

สรุปว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจสนับสนุนการทำงานข่าวสืบสวนในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ฉบับทำให้ข่าวมีองค์ประกอบข่าวสืบสวนครบ แม้ว่าในองค์ประกอบด้านความลึกเนื้อหาจะขาดการอ้างอิงแหล่งข่าวระบุชื่อ แต่ก็มีการอ้างอิงแหล่งข่าวจากสถาบันที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่ทำให้เนื้อหา มีความกว้างระดับหนึ่ง แต่ไม่สมบูรณ์

ประการที่ 2 ปัญหาที่เกิดจากตัวนักหนังสือพิมพ์ในเรื่องความเป็นกลางในตัวผู้รายงานข่าว อดคิดต่อผู้ตกเป็นข่าวหรืออดติดต่อเนื้อหาข่าว หรือมีเงื่อนไขอื่น เช่น เงื่อนไขเวลา คือ ช่วงระยะเวลาในการทำงานมีน้อยทำให้ต้องทำอย่างรีบเร่งซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นมีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติด

แยกตามประเภทหนังสือดังนี้

หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ มีปัญหาเรื่องเงื่อนไขเวลาในการหาข่าวหรือทำงานข่าวของผู้สื่อข่าว เนื่องจากปัญหาความล่าช้าของระบบงานภายในองค์กรเกี่ยวกับเรื่องการเบิกจ่ายอุปกรณ์และรายจ่ายในการทำงานแต่ละครั้งล่าช้า ทำให้มีเวลาในการทำงานน้อยลงกว่าเดิม หรือทำให้ผู้สื่อข่าวขาดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะข่าวที่ต้องการเวลาในการเสาะหาข่าวในกรณีข่าวผู้ค้ายาเสพติด ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวและองค์ประกอบข่าวสืบสวน โดยเฉพาะในด้านความลึกที่ต้องการอ้างอิงแหล่งข้อมูลหรือเอกสารประกอบการรายงานข่าว

ส่วนหลักไ้ปัญหาเรื่องตัวนักหนังสือพิมพ์ไม่เข้ามามีปัญหาในการรายงานข่าวและองค์ประกอบข่าวสืบสวน เพราะไม่มีความล่าช้าในระบบงานภายในองค์กร มีเงินสนับสนุนการทำงานอยู่พอสมควร ทำให้นักข่าวมีกำลังใจในการทำงาน

หนังสือพิมพ์รายวัน

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยตัวนักหนังสือพิมพ์ไม่เข้ามามีอิทธิพลต่อการนำเสนอและองค์ประกอบข่าวสืบสวนทั้ง 2 ฉบับ

ซึ่งผลการสรุปครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเสถียร เศษประทีป ที่กล่าวถึงเรื่องโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เรื่องระบบนายทุนเข้ามาเกี่ยวข้องกับองค์กรสื่อมวลชนโดยเข้ามาผูกขาดในนโยบายการทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่หน้าที่ของสื่อมวลชน และแนวคิดของ สุภัฏญา สุตบรรทัด ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนได้กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนจะไม่ตกเป็นเครื่องมือของบุคคลใดหรือกลุ่มใด

กล่าวสรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก(การเมืองและสังคมและวัฒนธรรม)ในการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษามีผลต่อองค์ประกอบข่าวสืบสวนทำให้ข่าวมีความลึก ความกว้างและความซับซ้อน และมีความเหมือนกันทั้งในหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์

ส่วนปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน(เศรษฐกิจ องค์การหนังสือพิมพ์ และนักหนังสือพิมพ์) ในการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษานับสนุนการทำข่าวและทำให้ข่าวมีความลึกมีความกว้างมีความซับซ้อนและมีความแตกต่างกันในหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์ คือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจไม่สนับสนุนการทำข่าวสืบสวนและทำให้เนื้อหาข่าวไม่มีองค์ประกอบข่าวสืบสวนด้านความลึก ซึ่งแตกต่างจากหนังสือพิมพ์รายวันทั้งสองฉบับและแตกต่างกันเองในหนังสือรายสัปดาห์ด้วยกัน

สรุปผลการวิจัยในปัญหาข้อที่ 3 คือปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกและภายในของการทำข่าวสืบสวนจากข่าวผู้ค้ายาเสพติดตามกรณีศึกษามีผลต่อองค์ประกอบข่าวสืบสวนทั้งหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์และมีความแตกต่างกันตามข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปน่าจะมีการศึกษาปัญหาการทำงานข่าวสืบสวนในกรณีอื่นเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาข่าวยาเสพติดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเหมือนหรือต่างกันหรือไม่อย่างไร
2. ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยเศรษฐกิจ เรื่องนโยบายรายจ่ายขององค์กรหนังสือพิมพ์นั้นจะเกิดขึ้นกับฉบับอื่นอีกหรือไม่
3. วิธีการนำเสนอข่าวสืบสวนกรณีอื่นเหมือนกับข่าวสืบสวนในกรณีศึกษาหรือไม่ ซึ่งรวมถึงวิธีการทำงานสืบสวนว่ามีการสืบสวนอย่างเป็นระบบเหมือนข่าวยาเสพติดหรือไม่

ข้อจำกัด

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อจำกัดบางประการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แต่ก็ไม่มีผลต่อข้อมูลหรือทำให้ข้อมูลในการศึกษาผิดพลาดเท่าใดนักคือ เรื่องบุคคลที่ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ อาจไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงานข่าวในกรณีศึกษา แต่เป็นผู้คลุกคลีในข่าวการเมือง ซึ่งผู้วิจัยมองว่าน่าจะมีแนวทางในการปฏิบัติงานข่าว เช่นเดียวกับข่าวกรณีศึกษา